

af Skolekommissionen, idet Præstens hele Uddannelse ikke gaar ud paa at gøre ham særlig kyndig med Hensyn til Skolesager, og selv om Flertallet erkendte, at der hos mange Præster har været en saadan pædagogisk Interesse og administrativ Dygtighed, at de har været særdeles vel egnede til at lede eller deltage i en Skolekommissions Arbejde, formentes der ikke at være nogen som helst Sikkerhed for, at disse Egenskaber i særlig Grad findes hos Præsterne, hvis væsentlige Interesse og Uddannelse peger i ganske andre Retninger. Den almindelige Oplysning og Interesse for Skolevæsenet formentes saa udbredt i Befolkningen og Deltagelsen i offentlig Virksomhed og det dermed følgende administrative Arbejde saa tilvant for Kommunens Beboere, at man ikke kunde erkende, at der var Grund til at drage særlig Præsten frem til Deltagelse i Skolestyret. Heller ikke Hensynet til Tilsynet med Religionsundervisning formentes at gøre Præstens Forbliven i Skolekommissionen nødvendig, idet Answeret for Børnenes religiøse Opdragelse først og fremmest hviler paa Forældrene, saaledes at den af Forældrene valgte Skolekommission ogsaa maa kunne føre Tilsynet med den religiøse Opdragelse og Undervisning i Skolen; men skulde Befolkningen hertil ønske Præstens Medvirkning, staaar det den frit for at vælge ham til Medlem af Skolekommissionen.

Rigsdagen har allerede ved Lov om Styrelsen af Folkeskolen i de sønderjydske Landsdele af 30. Juni 1920, jfr. den senere Lov af 1. Maj 1923, vedtaget en hermed samstemmende Lov, idet Skolekommissionen ifølge disse Love i Købstæderne (Flækker) bestaar af 7, i Landkommunerne af 5 Medlemmer, valgt ved direkte Valg efter Forholdstalsvalg af de kommunale Vælgere, uden at Præsten har Sæde i Kommissionen, medens dog her Kommunalbestyrelsen ingen Ret har til at indvælge Medlemmer i den. Skolekommissionen af 1919 gik videre end til at lade de kommunale Vælgere direkte vælge Skolekommissionen. Man ansaa det for saa vigtigt, at ingen af de skoleøgende Børns Forældre udelukkedes fra at øve Indflydelse paa Skolekommissionens Sammensætning, at man aabnede Adgang ogsaa for de Forældre, der efter de gældende Regler ikke er optaget paa de kommunale Valgsteder, til at udøve Valgret til Skolekommissionen. Men naar saaledes alle berettede Interesser var varetagne, ønskede Skolekommissionen af 1919 ved Indretningen af de lokale Skolekommissioner hverken at give nogen Særrettigheder (Sær-Repræsen-

tation for Lærerne) eller at fratage Nogen hans Valgbarhed (Lærerne). Dens Flertal ønskede dernæst at fastslaa en Kommunes Skolevæsen som en Enhed ved een for hele Kommunen fælles Skolekommission.

Det foreliggende Lovforslag godkender de af Skolekommissionen af 1919 eller af dens Flertal i saa Henseende fremsatte Tanker.

2. *Det kommunale Skolevæsenes Kredsstyrelse og Kredstilsyn.*

Ved Anordningen af 29. Juli 1814 (for Købstæderne § 5 og for Landet § 34) fastsættes det, at Overopsynet med Skolevæsenet skulde være hos en Skoledirektion, bestaaende af Amtmanden og Amtsprovsten. Loven af 8. Marts 1856 § 6 føjede hertil et tredje Medlem, valgt af Skoleraadet i eller udenfor dets Midte, og den nuværende Skoledirektion bestaar herefter for hvert Provsti foruden af Amtmanden, der er Direktionens Formand, af Provsten, der er Direktionens forretningsførende Medlem, og endelig af det af Skoleraadet valgte Medlem.

Skoledirektionen har Overtilsynet med Skolevæsenet i Provstiet og Kaldsret til samtlige Lærerembeder i dette, der ikke besættes af Kongen, eller med Hensyn til hvilke Kaldsretten ikke er henlagt til Biskopperne eller andre. — Ved Siden af Skoledirektionens Overtilsyn fører Amsraadet dernæst en vis Kontrol med Landkommunernes *økonomiske* Styrelse af deres Anliggender, derunder ogsaa deres Skoleanliggender.

Samtlige Skoledirektioner i et Amt danner Amtsskoledirektionen, hvis væsentligste Opgave er at give Forslag til Budget for Skolefondet, en særlig ved Loven af 8. Marts 1856 § 5 oprettet Skolekasse for Amsraadskredsen, hvoraf alle denne paa-hvilende Udgifter til Skolevæsenet udredes, og gennem hvilken desuden Statens Tilskud til Skoleudgifter udbetales. Skolefondet bestyres af Amtsskoledirektionen og Skoleraadet i Forening, idet førstnævnte træffer Bestemmelse om Anvendelse af dets Midler, men saaledes at ingen Udgift kan afholdes uden Skoleraadets Samtykke (Lov af 8. Marts 1856 § 6). Skoleraadet bestaar af Amsraadet i Forening med et efter Købstædernes Folketal i Forhold til Folketallet i Landkommunerne bestemt Antal Købstadrepræsentanter. Denne Ordning bestaar endnu.